Kuntaliitto
Kommunförbundet

Lausunto

Dnro 700/03/2018

1.10.2018

Eduskunta
Verojaosto

Lausuntopyyntönne

HE 150/2018 vp Hallituksen esitys eduskunnalle korkovähennysrajoitusta koskevan sääntelyn muuttamisesta

Eduskunnan verojaosto on 27.9.2018 pyytänyt Kuntaliitolta lausuntoa hallituksen esitysluonnoksesta, jonka tarkoituksena on muuttaa korkovähennysoikeutta Neuvoston direktiivin 2016/1164 johdosta.

Kuntaliitto kannattaa EU:n ja kansallisen tason kehitystä hillitä aggressiivista verosuunnittelua ja veronkiertoa. Korkovähennysrajoitus on osaltaan hyvä keino kitkeä erityisesti kansainvälistä verosuunnittelua.

Nyt esillä oleva hallituksen esitys on kuitenkin ongelmallinen kuntasektorille, koska osakeyhtiötä käytetään yhä kasvavassa määrin kuntakonsernien toiminnassa, mutta tarkoituksena ei ole voiton tavoittelu. Tämä tarkoittaa, että korkovähennysrajoitus hankaloittaa huomattavasti kuntasektorin toimintaa ja uhkaa aiheuttaa ylimääräisiä kustannuksia.

EU:n veronkiertodirektiivi asettaa sääntelylle vähimmäistason, mutta jäsenvaltioille jätetään myös kansallista liikkumavaraa - erityisesi julkisen sektorin infrahankkeiden osalta.

Julkisten infrahankkeiden poikkeussääntely tulee hyödyntää

Direktiivin artiklan 4 kohdan 4 mukaan jäsenvaltiot voivat jättää soveltamisalan ulkopuolelle ne ylimenevät vieraan pääoman menot, jotka kertyvät lainoista, joilla rahoitetaan pitkän aikavälin infrastruktuurihankkeita, jos hankkeen toteuttaja, vieraan pääoman menot, varat ja tulot ovat kaikki unionissa.

Pitkän aikavälin julkisella infrastruktuurihankkeella tarkoitetaan hanketta, jolla tuotetaan, kehitetään, käytetään ja/tai ylläpidetään laajamittaista omaisuutta, jonka jäsenvaltio katsoo olevan yleisen edun mukainen.

Suomen tulee ehdottomasti hyödyntää tämä joustomahdollisuus ja jättää soveltamisalan ulkopuolelle ne lainat, joilla rahoitetaan yleisen edun mukaisia pitkän aikavälin infrastruktuurihankkeita.

Jos poikkeusta ei säädetä, hankaloittaa lakimuutos kohtuuttomasti kuntasektorin toimintaa, vaikka koko direktiivin päätarkoituksena on aggressiivisen kansainvälisen verosuunnittelun torjunta.

Hallituksen esitysluonnoksessa poikkeusta sovelletaan vain korkotukilainsäädännön mukaiseen sosiaaliseen asuntotuotantoon liittyviin korkomenoihin. Sen sijaan mahdollinen laajempi infrastruktuurihankkeita koskeva poikkeus siirretään jatkovalmisteluun, jossa tullaan tarkastelemaan esimerkiksi julkisyhteisöjen toimitila- ja liikenneverkkohankkeita sekä energia-alan hankkeita.

www.kunnat.net
www.kommunerna.net

Suomen Kuntaliitto
Toinen linja 14,00530 Helsinki
PL 200, 00101 Helsinki
Puh. 09 7711,faksi 09 771 2291
etunimi.sukunimi@kuntaliitto.fi

Finlands Kommunförbund
Andra linjen 14,00530 Helsingfors
PB 200, 00101 Helsingfors
Tfn 09 7711, fax 09 771 2291
fornamn.efternamn@kommunforbundet.fi

Esitys hankaloittaa kuntien yhtiömuotoista toimintaa

Kunnallisten osakeyhtiöiden määrä on trendinomaisesti kasvanut jo viimeisen 20 vuoden ajan. Syinä ovat hallinnollinen yksinkertaisuus, tehokkuus, selkeys ja osin kilpailulainsäädännön muutokset. Taloudellisessa mielessä kunnan toimintaa ei yleensä ole mielekästä järjestää osakeyhtiön kautta, vaan yhtä lailla toiminta voisi olla peruskunnassa. Osakeyhtiö nähdään kuitenkin usein ei-taloudellisista syistä hyvänä toimintamuotona.

Kunnallisten yhtiöiden päätarkoituksena ei yleensä ole voiton tavoittelu. Tämän vuoksi korkovähennysrajoituksen sitominen yhtiön tulokseen (EBITD) on erityisen ongelmallista kuntayhtiöille, koska nimenomaan tulos jää varsin alhaiseksi.

Esimerkiksi monet suuret liikennehankkeet (esim. Länsimetro Oy) toteutetaan osakeyhtiön kautta. Samoin usein kaupunkien kaikkia toimitilakiinteistöjä ja niiden investointeja hallinnoidaan keskitetysti osakeyhtiön kautta. Tällaiset rakenteet edellyttävät usein, että toimintaa varten perustetulla osakeyhtiöllä on merkittävästi lainapääomaa.

Mikäli korkovähennysrajoitus tulee hallituksen esityksen muodossa voimaan, entistä suurempi osa kuntien toiminnasta tehdään peruskunnan toimesta. Tämä vähentää kuntien toimintamahdollisuuksia ja rajoittaa muutoin hyväksi koettujen rakenteiden hyödyntämistä.

Poikkeus tulee säätää mahdollisimman laajaksi

Direktiivin mahdollistama poikkeus tulee säätää siten, että yleisen edun mukaisiksi infrahankkeiksi katsotaan kuntien ja muiden julkisyhteisöjen ylläpitämän palveluverkoston vaatimat infrainvestoinnit.

> **Yleisen edun mukaiseksi omaisuudeksi tulee määritellä laajasti julkisen tahon ylläpitämään palveluverkostoon liittyvä omaisuus, kuten koulu- ja sote-kiinteistöt, kaikki sosiaalinen asuntotuotanto, kunnallistekniikka ja -verkostot.**

Määritelmän tulee lähteä siitä, että toiminnan ja investointien tarkoitus on lähtökohtaisesti parantaa yhteiskunnan ja sen asukkaiden elämää ja toimintaedellytyksiä sekä tukea julkisen tehtävän hoitoa. Yleisen edun mukainen toiminta ei voi määritelmällisesti olla kovin suppea.

Koska direktiivi nimenomaisesti sisältää poikkeusmahdollisuuden, ei sen käyttäminen voi kovin herkästi olla valtiontukiongelma.

Esitys voi heikentää PPP - hankkeiden käyttöä

Vuoden 2018 alussa muutettiin kokonaishoitopalveluhankkeiden (ns. PPP - hankkeiden) verosääntelyä siten, että mahdollistettiin mallin käyttö valtion lisäksi myös kunnille ja muille julkisen sektorin tahoille.

Ehdotettu korkojen verovähennyskelpoisuuden muutos voi tapauskohtaisesti heikentää mallin soveltamisen taloudellista mielekkyyttä, mikä on nähtävä epäjohdonmukaisena suhteessa juuri voimaan tulleeseen uuteen hankemallin laajemman käytön mahdollistavaan sääntelyyn.

Muilta osin Kuntaliitolla ei ole luonnokseen huomautettavaa.

SUOMEN KUNTALIITTO

Henrik Rainio
vs. johtaja, kuntatalous